

Българе-ти съ ся нарекли Българи отъ единъ скътническъ дружинъ, която дошла на Дунава отъ Волгъ и Донъ. Тая дружина, която прѣдвоождалъ *Аспарухъ*, въ VII вѣкъ покорила единъ частъ отъ Дунавски-ты Славяны, смѣслиася съ тѣхъ и основала Българско царство. (Друга дружина отъ тия скытници основала въ источнѣкъ Россиѣ Камско Българско царство). Български-ти царе токо-речи неизвестайно ся били съ близосѣды-ты си византийски царе; най-страшень за Византийци-ты бѣлъ забрутеный *Крумъ* (въ начяло-то на IX вѣкъ), който намалко остало да приземе Цариградъ. Българе-ти прияли христианскъ-тѣ вѣръ отъ Византий; казвать, че сѫщій Святи Методий, който отывалъ да проповѣда въ Моравиѣ, станжалъ наставникъ въ вѣръ-тѣ на първый христианскъ царь българскъ *Борисъ*. Борисъ неискалъ да подчини духовно Българиѣ подъ Византий (съ којто Българе-ти ся намирали въ войнѣ всякога), та пратилъ до Римъ-папа да го моли да земе подъ негово крыло младжъ-тѣ Българскъ църквѣ и да й даде патриархъ или поне архиепископъ. Въ това врѣмѧ имало голѣмъ прѣпирниѣ между папа Никола I и цариградскъ патриархъ *Фотия*. Папа-та ся зарадвалъ и пратилъ въ Българиѣ римски владици и проповѣдници да докръстятъ Българи-ты и да ги подчинятъ духовно подъ римскъ прѣстолъ (866 г.). Нѣ, слѣдъ нѣколко години, Борисъ ся скаралъ съ папа-тѣ, съединилъ пакъ Българиѣ съ Источнѣкъ църквѣ, и зелъ архиепископъ отъ цариградскъ патриархъ. Заедно съ това съвсѣмъ ся утвърдило въ Българиѣ славянско-то богослужение, и зела да цвти славянска-та книжнина. Когато латинско-то духовенство ся повдигнжло да гони славянски-ты проповѣдници въ Моравиѣ, главни-ти ученици на Методия (св. Гораздъ, св. Климентъ и др.) побѣгнжли въ Българиѣ, и царь Борисъ ги принялъ съ голѣмъ честь. Тукъ тии продължавали работата на славянски-ты първоучителе, сир. прѣводили църковны-ты книги отъ гръцкия языъ на славянски, писали тѣлкования и наставления, проповѣдали на народа слово Божие и учили дѣца; отъ тѣхни-ты ученици ставали попове и дякони.